

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-216/13-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola Malá Morava, příspěvková organizace
Sídlo:	Malá Morava – Vysoký Potok 40, 788 33 Hanušovice
IČO:	71 008 462
Identifikátor:	600 147 363
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Petrou Ždanovou, zástupkyní statutárního orgánu
Zřizovatel:	obec Malá Morava
Místa inspekční činnosti:	Mateřská škola Malá Morava, příspěvková organizace Malá Morava – Vysoký Potok 40, 788 33 Hanušovice
Termín inspekční činnosti:	26. – 27. březen 2013

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost zaměřená na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání ve smyslu § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání ve smyslu § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti.

Aktuální stav školy

Jednotřídní mateřská škola (dále také „MŠ“) má cílovou kapacitu 25 dětí. Pro školní rok 2012/2013 bylo přijato 15 dětí, v době inspekce již do MŠ docházelo 20 dětí. Z tohoto počtu bylo před nástupem do základního vzdělávání celkem šest dětí a tři byly mladší tří let. Předškolní vzdělávání zajišťovaly dvě pedagogické pracovnice, žádná z nich nesplňovala odbornou kvalifikaci. Stravování dětí zajišťuje školní jídelna ZŠ a MŠ Hanušovice, odkud se strava dováží.

Mateřská škola má potřebné materiálně technické zázemí, prostory jsou vhodně přizpůsobeny potřebám předškolního vzdělávání a psychohygienickým nárokům dětí předškolního věku. Ve sledovaném období posledních tří školních roků zrealizoval zřizovatel celkovou vnější rekonstrukci budovy školy a školní zahrady za přispění rozvojových programů a prostředků EU. Vnitřní vybavení MŠ je postupně doplňováno, hračky a pomůcky jsou uloženy v dětem přístupných skříňkách i otevřených policích a přenosných boxech. Tím jsou vhodně podněcovány dětské činnosti a motivovány hry dětí.

Ve školním roce 2012/2013 mateřská škola realizuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále také „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Strom poznání“. Jako nadstandardní aktivitu nabízí pískání na zobcovou flétnu pro zdravé dýchání, organizuje plavání dětí, kurz lyžování, školní výlety a různé exkurze. Provoz mateřské školy je od 7:00 do 15:30 hodin, zřizovatel zabezpečuje svážení dětí z místních částí obce (9 částí) i z Hanušovic. Pro doprovod dětí zaměstnává na dohodu jednu pracovníci. Ke specifickým MŠ patří převážně nepřímý kontakt s rodičovskou veřejností. Aktuální informace o životě a činnosti školy zasílají učitelky písemnými vzkazy po dětech, podle potřeby organizuje škola schůzky rodičů, často spojené s oslavami svátků a s významnými událostmi. Na podporu zvyšování zájmu o umístění dětí do MŠ nestanovila škola po dohodě se zřizovatelem žádnou úplatu za předškolní vzdělávání. Zásadní informace o životě MŠ zveřejňuje na webových stránkách školy a o své činnosti informuje v místním zpravodaji.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován z hlediska cílů, plánovaných aktivit a očekávaných výsledků podle školského zákona a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Záměry programu škola orientovala na rozvoj osobnosti dítěte v příznivém sociálním prostředí věkově smíšené třídy (dětí ve věku 2,5 – 7 let), výchovu ke zdraví (podpořenou pobytem v čistém přírodním prostředí) a praktickou environmentální výchovu. Tyto doplňkové aktivity nabízené školou vedou nejen k upevňování zdraví dětí, ale také jim umožňují setkávat se a adaptovat se na širší společenské prostředí. Svážení dětí do MŠ školním minibusem významnou měrou přispívá k jejich praktické dopravní výchově (nastupování a chování v dopravním prostředku, opatrnost k cizím lidem atd.). Tyto zkušenosti zúročí po nástupu do základní školy, kam všechny děti musí opět dojždět.

Vedle ŠVP PV zpracovala škola na aktuální školní rok dopředu třídní vzdělávací program („TVP“) a týdenní plány činnosti (přípravy). TVP je samostatný dokument nekorespondující s ŠVP PV, tím se pro učitelky stal nefunkčním prostředníkem mezi ŠVP PV a aktuálním týdenním plánováním. Škola zatím nevytvořila systém hodnocení své činnosti, nezavedla záznamy o osobnostním rozvoji dětí (vede pouze nahodilý sběr dětských prací). Neprovádí tak funkční analýzu kvality poskytovaného vzdělávání.

Celkové výsledky školy byly popsány v kronice (kterou vede ředitelka školy na mateřské dovolené), a to fotodokumentací a popisnou formou celoročních aktivit. Tato oblast vyžaduje další rozpracování ve vztahu k ŠVP PV a očekávaným výstupům ze vzdělávání u jednotlivých dětí. V průběhu inspekce byly činnosti s dětmi realizovány méně vhodným předmětově zaměřeným způsobem vzdělávání (výtvarná, hudební výchova a další), bez cíleného propojení všech vzdělávacích oblastí podle ŠVP PV. Škola v průběhu inspekční činnosti aktivně přijala opatření k inovaci systému plánování ve prospěch integrovaného pojetí vzdělávání dle RVP PV, toto opatření předložila inspekční komisi.

Vlastní vzdělávací proces ve třídě se vyznačoval pozitivní motivací a podporou dětí, které je však vedly pouze ke krátkodobému zájmu o nabízené činnosti. Nediferencovaná (dle obtížnosti ve věkově smíšené skupině) vzdělávací nabídka vedla nejen ke krátkodobé pozornosti nejmenších dětí, ale i ztrátě zájmu nejstarších dětí, pro které vzdělávací nabídka nebyla dostatečně náročná. Nedostatek metodických zkušeností pedagogické pracovnice bez odborné kvalifikace se projevil v nevhodné organizaci dětí při zpěvu u klavíru (dětí seděly na židličkách za zády učitelky), a tím se nedařilo smysluplně dokončit činnost. Výrazným rysem předškolního vzdělávání však byla pohodová, přátelská atmosféra jak mezi dětmi navzájem, tak i v rámci velmi otevřených vztahů mezi dětmi a dospělými.

Stanovená organizace dne jednotřídní MŠ se dvěma učitelkami, z nichž jedna pracovala ve zkráceném pracovním úvazku, vyhovuje počtu zapsaných dětí. Nižší počet dětí a jejich širší věkové rozpětí učitelkám umožňoval důslednou individuální péči (hlavně ve volných hrách), jejich vedení k pozitivním přátelským vztahům, spolupráci a vzájemné pomoci. Zásadním rysem pedagogického přístupu pedagogických pracovníků byla nejen velká míra empatie a trpělivosti, ale také schopnost zajistit dětem bezpečné sociální a emoční prostředí. Nejstarší děti uměly aktivně spolupracovat, vyjadřovat vlastní názor, formulovat myšlenky. Pomáhaly mladším (aktuálně tříletým), jejich vzájemné vztahy byly podporující. Standardní podmínky pro naplňování cílů předčtenářské gramotnosti (dětské knížky, lepoporela, encyklopedie) napomáhaly rozvíjet u dětí slovní aktivní zásobu, myšlení, fonemický sluch a první seznamování s psanou podobou řeči.

Výchova k bezpečnosti a zdraví dětí je školou zajišťována na nadstandardní úrovni, děti mají praktické poznatky ze života v přírodním prostředí (les, potok, lesní zvíř, krmelec, domácí zvířata, ryby), jsou vedeny k otužování, tělesné zdatnosti a poznávání a ochraně nejbližšího okolí. V rámci podpory zdraví zajišťuje škola kvalitně pitný režim, děti mají vytvořen návyk potřeby dostatečného příjmu tekutin v průběhu dne. Změnu však vyžaduje jeho organizace tak, aby byla dodržena správná hygiena při jeho uplatňování dětmi – např. zajištěním vlastních hrníčků.

V práci učitelek chybí cílený systém přípravy dětí na základní vzdělávání. Je to důsledek nekvalifikovanosti pedagogického sboru a menší příležitost k setkávání se s pedagogickými odborníky v okolí. Učitelka pověřená řízením školy do vzdělávání postupně zařazuje některé poznatky a uplatňuje dovednosti získané při studiu předškolní pedagogiky (na vyšší odborné škole), což projevila v dobré sebereflexi své práce v průběhu inspekční činnosti a ve snaze přijímat podněty inspekční komise jako příležitosti k dalšímu rozvoji školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost MŠ souhlasí s údaji v rozhodnutí o zápisu školy do školského rejstříku a se skutečností. Škola vytváří v souladu se školským zákonem podmínky pro rovný přístup ke vzdělávání, díky volnější kapacitě přijímá i děti z Hanušovic, kterým lépe vyhovuje malá škola rodinného typu.

Na základě textové analýzy ŠVP PV provedené Českou školní inspekcí (dále ČŠI“) bez návštěvy školy v srpnu 2010 škola zohlednila zjištění ČŠI a svůj program přepracovala. V době inspekce provedla škola drobné úpravy zejména v obsahu vzdělávání, a tím je již ŠVP PV zpracován z hlediska cílů, plánovaných aktivit a očekávaných výsledků v souladu se školským zákonem a RVP PV. Vzdělávací nabídka školy zohledňuje její reálné podmínky a možnosti.

Ve sledovaném období došlo k několika změnám ve vedení MŠ. Aktuálně je ředitelka školy na mateřské dovolené a vedením školy pověřila od května 2012 učitelku - zástupkyni statutárního orgánu, která nesplňuje odbornou kvalifikaci. Tato pedagogická pracovnice studuje pro získání potřebné kvalifikace vyšší odbornou školu pedagogickou. V částečném pracovním úvazku 0,59 pracuje v MŠ nekvalifikovaná učitelka, která dále vykonává funkci školnice, pracovnice provozu a topiče. Vedení školy má snahu o odstraňování personálních rizik, podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a studium k získání odborné kvalifikace. Zajištění provozu školy je při pouhých dvou zaměstnancích často velmi náročné a omezuje možnost účasti na akcích dalšího vzdělávání. Pedagogické pracovnice se proto ve větší míře zaměřují na samostudium a vyhledávání informací na Internetu. Stanovené pracovní úvazky pedagogických pracovníků neumožňují jejich souběžnou přímou pedagogickou činnost, její struktura a naplňování byla v průběhu inspekce dána do souladu s platnými předpisy. Úroveň řízení odpovídá danému typu školy, její velikosti a personálnímu složení, rozhodovací pravomoci jsou sladěny se stanovenými kompetencemi. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby školy, ve vnitřních normách (školní řád) jsou dobře popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání.

MŠ disponuje potřebnými prostorami i sociálním a provozním zázemím. Vnitřní prostředí školy poskytuje z hlediska funkčnosti a podnětnosti odpovídající podmínky pro předškolní vzdělávání. Stolky a židle dvou velikostí zohledňují věkové rozdíly dětí a poskytují jim odpovídající podmínky pro vytváření správných návyků při činnostech realizovaných vsedě. Herní a didaktický materiál je podle finančních možností doplňován v souladu s trendy předškolního vzdělávání. Pro námětové hry (na domácnost, obchod, lékaře a další) je ve třídě méně motivujícího a podporujícího materiálu, což nevede k rozvoji kompetencí, které děti obtížně získávají v rodině (např. v obci není obchod, pošta). Ve třídě chybí také intimnější koutek pro možnost soukromého odpočinku dle individuální potřeby či nálady dítěte. Pro činnosti prováděné venku, sportovní aktivity a relaxaci dětí velmi dobře slouží účelně a vkusně nově vybavená školní zahrada.

Organizace činností v průběhu dne zohledňuje specifika MŠ se svážením dětí a jejich současného příchodu a odchodu z MŠ. Této skutečnosti jsou činnosti přizpůsobeny. Psychohygienickým požadavkům však neodpovídala doba podávání jídla a pobytu venku. V průběhu inspekce škola provedla potřebné režimové změny a upravila délku pobytu dětí venku i časový rozvrh stravování. Pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí dobře stanovená ve školním řádu i přirozeně realizovaná prevence sociálně patologických jevů podporují zdravý vývoj dětí. V posledních letech byla míra počtu i závažnosti úrazů zanedbatelná.

Ve sledovaném období škola disponovala s finančními prostředky získanými z různých zdrojů, z nichž zásadní objem zaujímal normativní dotace ze státního rozpočtu, která byla organizaci poskytnuta Krajským úřadem Olomouckého kraje. V roce 2011 byly škole dále poskytnuty finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci rozvojového programu „Hustota a specifika“. Dalším zdrojem finančních prostředků byly příspěvky na provoz od zřizovatele a v ostatních zdrojích se promítly především příjmy z vlastní činnosti, ostatní příspěvky a dary. Doplnkovou činnost škola neprovozuje. Obnova i rozvoj materiálních podmínek školy je zajištěna především z prostředků zřizovatele, neboť státní dotace byla použita zejména v oblasti mzdových výdajů a doprovodných nákladů na zákonné pojištění, jen nepatrnou část tvořily náklady na učební pomůcky a vzdělávání. Pro nákup hraček, vybavení a didaktických pomůcek byly použity i finanční prostředky z darů. Čerpání finančních prostředků probíhalo plánovitě a s řádným vyúčtováním.

Závěry

- a) **Jednotřídní mateřská škola poskytuje dětem vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, vytváří dobrý základ pro jejich další vzdělávání. Rozvíjí u dětí předpoklady pro naplňování klíčových kompetencí zejména sociálních, činnostních a občanských, umožňuje dětem získávat přiměřené znalosti a dovednosti i povědomí o hodnotách společnosti.**
- b) **Průběh vzdělávání měl dobrou úroveň zejména v dosahovaných sociálních cílech, ve výchově ke zdraví, zdravému životnímu stylu, sepětí s přírodním prostředím a životem na vesnici. Děti prokazovaly praktické osvojení sebeobslužných i hygienických dovedností, dobrou manuální zručnost i zájem o činnosti.**
- c) **Po provedených úpravách odpovídá Školní vzdělávací program cílům školského zákona a zásadám Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Předškolní vzdělávání obohacují další aktivity zaměřené na oblast environmentální, sportovní, kulturní a společenskou.**
- d) **Aktuální personální podmínky představují riziko z hlediska odborné kvalifikace, korespondují však se sníženým počtem dětí ve třídě a finančními možnostmi školy. Aktivní spolupráce všech zaměstnanců školy, příznivé klima a dostatek pozitivních vzorů prosociálního chování vytvářely pro vzdělávání dětí bezpečné sociální prostředí.**
- e) **Škola účelně využívá zdroje a prostředky k realizaci vzdělávacího programu. Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu a zřizovatelem umožňují bezproblémový chod školy.**
- f) **Spolupráce s rodičovskou veřejností, obcí i místními spolky vedla k realizaci záměrů ŠVP PV, hlavně v podpoře rozvoje sounáležitosti dětí s místem, kde žijí.**

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina mateřské školy čj. 01/013 ze dne 14. listopadu 2002
2. Rozhodnutí ve věci návrhu zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. KUOK 39533/2010 ze dne 26. dubna 2010 s účinností od 20. května 2010

3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 22. února 2013
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Strom poznání“ s platností od 1. února 2010
5. Třídní program platný pro školní rok 2012/2013
6. Týdenní plány vzdělávání (přípravy) vedené ve školním roce 2012/2013
7. Vnitřní řád mateřské školy ze dne 1. února 2010
8. Školní řád mateřské školy s platností od 1. září 2011
9. Jmenování do funkce ředitelky, čj. OUMM 90/2010M ze dne 21. ledna 2010 s účinností od 1. února 2010
10. Dohoda o změně pracovní smlouvy učitelky MŠ na zástupkyni statutárního orgánu ze dne 30. dubna 2012
11. Pracovní náplň – zástupce statutárního orgánu ze dne 30. dubna 2012
12. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2010, 2011, 2012
13. Osvědčení o absolvování Kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení
14. Doklady o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Školní matrika – školní rok 2012/2013
16. Evidenční listy dětí (20 ks) vedené ve školním roce 2012/2013 ke dni inspekce
17. Třídní kniha vedená ve školním roce 2011/2012, 2012/2013 ke dni inspekce
18. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2012/2013
19. Zmocnění k dovážení dětí pro školní rok 2012/2013
20. Pracovní povinnosti pedagoga
21. Směrnice ředitelky školy k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí v MŠ s účinností od 1. ledna 2011
22. Kniha úrazů vedená od 1. ledna 2009
23. Záписы z jednání pedagogické rady – školní rok 2011/2012
24. Záписы ze schůzek s rodiči – školní roky 2010/2011 a 2011/2012
25. Školní kronika
26. Fotodokumentace akcí školy
27. Obecní zpravodaj „Devítka“, ročník 4/2012, 1/2013
28. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy - Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů ÚZ 33 353 k 4. prosinci 2012 pro školy a školská zařízení Olomouckého kraje zřizovaná obcemi čj. KUOK/103030/2012 176.2 A 10 ze dne 5. prosince 2012
29. Rozpočet přímých nákladů na rok 2012 – úprava k 4. prosinci 2012 ze dne 5. prosince 2012
30. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosince 2012 ze dne 10. února 2013

31. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2012 – část A., ze dne 12. ledna 2013
32. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2011 – část A., ze dne 12. ledna 2012
33. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy - Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů ÚZ 33 353 k 11. listopadu 2011 pro školy a školská zařízení Olomouckého kraje zřizovaná obcemi ze dne 16. listopadu 2011
34. Dotace na rozvojový program s ÚZ 33015 - Hustota a specifika na rok 2011
35. Obec Malá Morava – Sdělení o výši příspěvku na rok 2012 pro MŠ Malá Morava ze dne 27. března 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Olomouckého inspektorátu, csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Šumperku dne 9. dubna 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Naděžda Pytlíčková, školní inspektorka

Naděžda Pytlíčková, v. r.

PaedDr. Libuše Vrbová, školní inspektorka

Libuše Vrbová, v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Malé Moravě dne 19. dubna 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Petra Ždanová, zástupkyně statutárního orgánu

Petra Ždanová, v. r.

Připomínky zástupce statutárního orgánu

Připomínky nebyly podány.